

בה.

ספר

ראשי תיבות

כולל לערך ששה עשר אלף ראשי תיבות הנמצאים בש"ס
בבלי וירושלמי במדרשים וספרי ראשונים ואחרונים בספרי
אגדה וכשאר ספרים חדשים ונשנים והנהונים במכתבים
אגרות שלום כולם מכוארים ומסודרים ע"ס אלפא ביתא בכדי
להקץ על המעיין למצא פתרון הר"ת אשר יבוקש לו בלי
טורח החיפוש ובלי עמל ויניעה כלל וכ"ל

נערך ומסודר מאתי

הק' אברהם יצחק

בלאאמר מו"ה ר' יונה שטערן ז"ל

ראב"ד רבין אראשמייע והגליל יע"א

דעת

אתר לימודי יהדות ורוח

www.daat.ac.il

ראשית דבר

מנעתי עצמי מלכתוב הקדמה ולהאריך בשבח ותועלת הספר הזה יען אך למותר הוא כי כל איש ואיש אשר יקח חיבורי זה בידו יכיר ויודה תיכף ומיד גודל תועלתו וגם שפת יתר הוא להגיד על שום מה קראתי חיבורי בשם ראשי תיבות אולם את זאת אניד כי בתיבת ר' א' ש' נכללו שם אבותי ע"ה וגם שמי ושם זונתי הרבנית תחתי וזה החילום: אות ר' מרמות שם אאמור מיה ר' יונה במיה יצחק ז"ל שעבר עבודת ה' באמונה ושמש בתור שויב ושיץ בכמה קהילות קדושות ובאחרונה בעיר סאסרענען אשר שם מנח"כ ושכחל"ת ביום כ"ח תשרי שנת תרס"ה לפ"ק. אות ר' מרמות שם אמי מורתי הצדיקת מרת ריוול ע"ה בת מיה ר' אברהם ז"ל שהיתה אשת חיל עשרת בעלה וכר' מנמתה היתה תמיד לגדל את בניה לתורה ולעבודת ה' נפטרה ביום י"ז אייר שנת תרס"ז בנעתי. אות ש' מרמות שם זונתי האשה הצנועה מנשים כאהל תכורך הרבנית מרת שרה תחתי אשר באתי אתה בכרית נשואין ביום ט"ז לחדש סיון שנת תרמ"ז לפ"ק והאותיות א"י ש' הן ראשי תיבות של שמי.

והנה שפתי לא אכלה מלהוכיר לברכה את כבוד מו"ח איש תם וישר מיה ר' משה במויה ר' יעקב ז"ל שהלך לעולמו וחלי"ש ביום י"ח כסלו שנת תרס"ח וגם חמותי האשה הצנועה חשוכה מרת חיה יוטא בת מיה ר' שלמה ז"ל נפטרה ביום ט"ז לחדש אלול שנת תרע"ב בנע"ם.

יזכור אלהים את נשמת אחותי האשה היקרה מרת מינדל ע"ה שהלכה לעולמה ביום כ"ה לחדש ניסן שנת תרפ"ה לפ"ק תהא נשמתה צרורה בצרור החיים.

לחיים טובים ארוכים ונעימים זכרו אחי היקר מויה ר' דוד נ"י עם זונתו האשה החשוכה מרת טויבא בת מויה ר' מנחם ז"ל ליעבליך ואחי היקר ר' אשר אנשיל נ"י עם זונתו האשה היקרה מרת בילא רחל בת ר' אהרן צבי ז"ל רייכענבערג. ואחי היקר ר' נתן עם זונתו האשה מרת שינדל בת מויה ר' מנחם משה

נ"י עהרענפעלד ולטוב יזכרו אחיותי האשה היקרה מרת רעכל עם בעלה ר' יודא בן ר' אהרן סג"ל וזיים ואחותי האשה היקרה מרת שינדל עם בעלה ר' דוב בערקאוויטש וחותני ר' צבי בן מ"ה ר' צדק באראש עם זנתו בתי האשה מרת דזלנא עכ"ז. וגם אלה מצד זונתי הרבנית תח"י יעמדו על הברכה היה ניסי ר' דוד בן מ"ה ר' צבי רובין ע"ז מרת חנה ריסיא וניסי המופלא ומופלג בתמי מ"ה ר' שלום זוסא פריעדמאן ע"ז האשה החסובה מרת סאסע, ניסתי האשה האלמנה מרת פ"נא וניסי ר' שמואל, ר' יעקב, ר' שלמה ר' זאב, ור' יהודה מאזעס הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם כלם יתברכו בכל טוב ויצליחו ככל משלח ידיהם אכ"ר.

באע"ז ט"ו לחדש כסלו תרפ"ו לפ"ק פה אראשטע יע"א.

המחבר

הסכמת הרב הנאון הגדול צנא מלא ספרא וקן ונשוא פנים
 אוסם החכמה והדעת חרוף כשמאי וכהלל ענותנותו ספרא
 רכה מנין ככל מדע כש"ת מ"ה ר' שלמה פ"שר נ"י
 רב אביד דק"ק אלבא-ויליא (קארלסבורג) י"ע"א.

הנה הא דנהגו חכמי ישראל להשתמש בנוטריקן של ר"ת מנהג
 ותיקין הוא ועיקר טעמן לקצר בלשונם נבי תורתן שבכתב כדי לדרויה
 עת ללמוד וללמד ולהאריך יותר בתורתן שבעל פה ועיי"כ נהרבו
 ראשי תיבות בש"ס ובמדרשים ובספרי הראשונים והאחרונים עד אין
 מספר ולכן אין לתמוה על החפץ אם אפילו מאן דבקי טובא בדבריהם
 יודמנו לו באיזה דוכתא ראשי תיבות שהם בעיניו כזודה אשר אינו
 יודע לפתור אותה, ואעידה לי עדים נאמנים על זה בתרי נכרי רברבי
 כי הנה **בתל תלפיות** משנת תר"ע מצינו הערה מתיה גדול מפורסם
 ואוצר בלום להפליא זה לשונו מנחות פ"ח ע"ב רש"י בדי"ה של
 פרקים היה מסיים וכן כולה כ"ע, מלת אלו אין להם הבנה ולא נודע
 לי מהו הר"ת של כ"ש ע"כ, ואשמית"י שכבר תרגמו וקן היינו בעל
 מסורת הש"ס מכות כ"י ע"א אות לי שהן ר"ת של כן שמעתי וחכם
 ערוף מנביא וכן מצאתי שעל פירוש זה חתום גושפנקא דרש"י גופי
 כי זכתיים פ"ח ע"ב ד"ה אין אפור כתב רש"י בפירוש אין אפור נגלה
 עיין תרפים הא יש אפור אין תרפים כך שמעתי במסכת ערכין עכ"ל
 ובמסורת התרגום פ' וידי איתא נ"י מלין דטענו בהון למ"ד דמשתבשין:
צדקה פשע שפחה ובתל תלפיות משנת תרע"ט סימן ל"ו וסימן
 מ"ב כתבתי כי לדעתי כונת הגסורה כי הסיפורים משתבשין כותבים
 בלמ"ד לרבו לאמה: לחובי ויש למחוק אותה למ"ד בתרגום כמו
 דליתא בעברית דודאי יש טעם בדבר שלא כתבה תורה למ"ד בהני
 תלתא דוכתא יעו"ש והנה במסורת התרגום שהיתה לעיני החכם המפואר
 מהר"א בר"עיר ו"ל כתיב אחר מלת פשע בין שני חצאי לכנה
 (שליחה) וכתב שאינו יודע לפתור מלה זו ולבי אומר לי שאולי
 אותיות מלה זו הן ראשי התיבות שלמד יתירה חסרה הבא"ר ר"ל
 למ"ד יתירה כדברי אחי יוסף: שא נא לפשע עבדי אלקי אביך חסרה
 בדברי אביהם: שא נא פשע אחיך וחטאתם, ואם בנכורי התורה
 והחכמה כאלה אתרמי בתד דוכתא שלא ידעו לפתור נוטריקן של
 ר"ת אן מה נעני אכתרייהו לכן תשואות חן חן לרב המוכהק טיביינא
 דהכ"מי פ"ו ידבר חכמות והנות לבו תכונות מ"ה ר' אברהם יצחק
 שטערן רב אביד דק"ק אראשטיע אשר כבר יצא לו מוניטין

בעולם בספרו **שורת שרב** ועתה ינע וטרח ועמל טובא וגם מצא
כמדה גדושה פתרון של ראשי תבות — מספרן עולה כמעט על
ט"ז אלפים — ויקבצם כעמיד גורנה בחיבורו שם מסודרים על אלפא
ביתא ומבוארים באר היטב, וכך איקלע לאתרן המחבר הג"ל אתא
ואיתי מתניתא זו בדין ושיחר פני לעיין בה זאם פתרונו נכונים
בעיני גם להסכים עמו שיעלה את חיבורו על מכבש הדפים, והנה
הגם שהקשה לשאול כי מה אני ומה מני יהלוך לעמוד במקום גדולים
ולחיות שר המסכים, איברא לאידך ניסא קשה עלי לסרב לאדם
גדול הערך כמוהו וגם חלילה לי למנוע טוב מבעליי, ע"כ הגני לרצוני
ואחותי באוני המקשיבים לאמרתו להודיע קשט אמרי אמת כי כשקראתי
איזה דלתית בספרו של המחבר הג"ל ועברתי בין בתרו אמרו חמותי
ראיתי שלשונו עט סופר מהיר ופתרונו מאירים כאור זהיר ובפליא
לעשות בכואו כמשפט על כל נעלם לכן ידי תכון עמו שיוציא חיבורו
לאור עולם כי ראויים פתרונו לחלקם בעקב ולהפיצם בישראל,
יובהו ה' שיפוצו חוצה מעינותיו ויראה שכר טוב בניעותיו.

בעה"ח ז"ס ה' פרשת שופטים תרפ"ד לפ"ק אלכא-יוליא
(קארלסבורג) תע"א.

הק' שלמה פיישר